

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 декември 2020 г.
(OR. en)

13893/20

ENER 487
RECH 512
IND 264
CLIMA 341

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	11 декември 2020 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13699/20
Относно:	Заклучения на Съвета относно укрепването на европейското сътрудничество по отношение на възобновяемата енергия от офшорни инсталации и други източници

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно укрепването на европейското сътрудничество по отношение на възобновяемата енергия от офшорни инсталации и други източници, одобрени с писмена процедура от Съвета на Европейския съюз на 11 декември 2020 г.

Заклучения на Съвета относно

**укрепването на европейското сътрудничество по отношение на възобновяемата енергия
от офшорни инсталации и други източници**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. КАТО ПРИПОМНЯ:

- 1.1. че в заключенията си от 12 декември 2019 г. (EUCO 29/19) Европейският съвет одобри целта за постигане на неутрален по отношение на климата Европейски съюз до 2050 г. в съответствие с целите на Парижкото споразумение;
- 1.2. че в заключенията си от 25 юни 2019 г. относно бъдещето на енергийните системи (10592/19) Съветът по транспорт, телекомуникации и енергетика (Енергетика) определи като основни елементи на бъдещата енергийна система въвеждането на възобновяемите енергийни източници и тяхната интеграция в мрежите и развитието на трансгранични електроенергийни междусистемни връзки, а като един от приоритетите на енергийната инфраструктура — офшорните електроенергийни мрежи и центрове;
- 1.3. че в заключенията си от 25 юни 2020 г. относно реакцията на пандемията от COVID-19 в енергийния сектор в ЕС — път към възстановяването (9133/20) Съветът по транспорт, телекомуникации и енергетика (Енергетика) отбеляза, че енергийният сектор ще се нуждае от инвестиции, особено във възобновяеми енергийни източници, електрификация и трансгранични междусистемни връзки, и подчерта, че стратегическият подход към възобновяемата енергия от офшорни инсталации може да стимулира инвестициите в този сектор;
- 1.4. че приетите на 11 декември 2018 г. Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата и Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници насърчават държавите членки, с цел да допълнят усилията на национално равнище, да обмислят възможността за доброволно отваряне на схемите за подпомагане за трансгранично участие въз основа на споразумения за сътрудничество;

- 1.5. че в съобщението на Комисията „Чиста планета за всички: Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“ (COM(2018) 773), и по-специално в задълбочения анализ в подкрепа на това съобщение, се посочва наличието на значителен потенциал на равнище ЕС за увеличаване на капацитета за получаване на вятърна енергия чрез офшорни инсталации от 240 до 450 GW до 2050 г., наред с други технологии за възобновяема енергия, за да се постигне целта за неутралност по отношение на климата;
- 1.6. че в съобщението на Комисията „Европейският зелен пакт“ (COM(2019) 640) се заявява, че енергията от възобновяеми източници ще има особено важна роля в европейския преход към чиста енергия, а увеличаването на производството на възобновяема енергия от офшорни инсталации ще бъде важна мярка във връзка с това въз основа на регионалното сътрудничество между държавите членки, и се очертават начини за използването на потенциала на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, включително плаващи инсталации за вятърна и слънчева енергия, енергия от вълните и от приливите и отливите, най-вече чрез по-устойчиво управление на морското пространство на Съюза;
- 1.7. че в съобщението на Комисията „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г.“ (COM(2020) 562) се подчертава основната роля на възобновяемата енергия за реализирането на Европейския зелен пакт и за постигането до 2050 г. на неутралност по отношение на климата, както и, че възобновяемите енергийни източници ще трябва да бъдат внедрени в по-голям мащаб, за да могат да допринесат за по-големите амбиции в областта на климата и да стимулират водещата позиция на промишлеността на Съюза във възобновяемите технологии;
- 1.8. че в съобщението на Комисията „Гласък за неутралната по отношение на климата икономика: Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система“ (COM(2020) 299) се отчита ролята на енергията от възобновяеми източници, включително на ветроенергийните офшорни инсталации, за постигането на по-голяма електрификация и се посочва, че стратегията за получаване на възобновяема енергия от офшорни инсталации и последващите регулаторни и финансови действия ще гарантират разходно ефективно планиране и внедряване на възобновяемата енергия от офшорни инсталации и ще укрепят водещите позиции на промишлеността на ЕС при офшорните технологии за възобновяема енергия;
- 1.9. че в съобщението си „Стратегия на ЕС за използване на потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето за неутрално по отношение на климата бъдеще“ (COM(2020) 741) Комисията прогнозира, че за изграждането на интегрирана, по-екологосъобразна и неутрална по отношение на климата енергийна система за 2050 г. ще са необходими инсталирани мощности от 300 GW от ветроенергийни офшорни инсталации и около 40 GW от океанска енергия до 2050 г. и също така откроява значителния потенциал на други офшорни технологии за възобновяема енергия, намиращи се в различни етапи на зрелост.

- 1.10. че поканата за представяне на предложения от септември 2020 г. по линия на Европейския зелен пакт в рамките на „Хоризонт 2020“ ще подкрепи пилотни приложения и демонстрационни проекти за възобновяема енергия от офшорни инсталации, включително океанска енергия, вятърна енергия и слънчева енергия от (плаващи) офшорни инсталации;
- 1.11. работата във връзка с регионалното сътрудничество в областта на възобновяемата енергия, по-специално възобновяемата енергия от офшорни инсталации, и укрепването на електроенергийната мрежа, предприета в рамките на:
- Енергийното сътрудничество в северните морета и посочена в Съвместното изявление от 6 юли 2020 г. относно рамката на енергийното сътрудничество в северните морета,
 - Плана за действие относно взаимосвързаността на балтийския енергиен пазар и посочена по-специално в Съвместната декларация за намерение от 30 септември 2020 г. за вятърна енергия от офшорни инсталации в Балтийско море¹,
 - Групата на високо равнище по междусистемните връзки в Югозападна Европа и
 - Инициативата за свързаност на газопреносните системи в Централна и Югоизточна Европа (CESEC);
- 1.12. „Меморандума от Сплит“ от юни 2020 г., в който се установява целта за създаване на дългосрочна рамка за сътрудничество за постигане на напредък в енергийния преход и декарбонизацията на островите, при пълно зачитане на особеностите на всеки остров;
- 1.13. че в настоящите заключения на Съвета се поставя акцент върху възобновяемата енергия от офшорни инсталации и други източници като един от основните елементи на по-общата картина на декарбонизацията, като същевременно се отчита, че са необходими и други усилия за постигане на декарбонизация;

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/signature_version_baltic_sea_offshore_wind.pdf

2. ПОДЧЕРТАВА, че:

- 2.1. внедряването на всички технологии за енергия от възобновяеми източници играе ключова роля за реализиране на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата и допринася значително за постигане на неутрален по отношение на климата Европейски съюз до 2050 г.;
- 2.2. възобновяемата енергия от офшорни инсталации, включително от фиксирани на дъното и плаващи офшорни инсталации за вятърна и слънчева енергия, енергията на вълните, теченията, приливите и отливите, различията в температурите и солеността, затоплянето и охлаждането на морска вода, геотермалната енергия, морската биомаса (водорасли), както и потенциалното преобразуване на съществуващите нефтени и газови платформи в платформи за енергия от възобновяеми източници, могат да спомогнат за мобилизиране на потенциала за възобновяема енергия от всички европейски морета и океани, въз основа на общоевропейска верига на доставки; докато фиксираните на дъното ветроенергийни офшорни инсталации са вече зряла технология за плитки води в някои държави членки, плаващите ветроенергийни офшорни инсталации са перспективна нововъзникваща технология за внедряване на възобновяема енергия в области, в които морското дъно е на по-голяма дълбочина. Всички тези технологии допринасят за създаването на бизнес възможности за европейската промишленост;
- 2.3. в допълнение към внедряването на възобновяема енергия, засиленото регионално сътрудничество и трансграничните проекти между държавите членки могат да допринесат за по-нататъшното интегриране на вътрешния енергиен пазар и за допълнителното активизиране на внедряването на възобновяема енергия в целия ЕС и подобряване на електропреносната инфраструктура. Освен това, ако предизвикателствата и пречките пред това сътрудничество бъдат преодоляни, то има потенциал да осигури нетни ползи, по-специално за участващите държави членки, чрез икономически по-ефективно постигане на националните цели и целите на Съюза в областта на енергията от възобновяеми източници;
- 2.4. такова сътрудничество може да се постигне чрез различни форми на доброволно трансгранично отваряне на национални схеми за подпомагане на енергията от възобновяеми източници, например съвместни търгове и съвместни схеми за подпомагане, включително за държавите без излаз на море. Трансграничните проекти могат да бъдат улеснени от новия механизъм за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза в съответствие с разпоредбите на Регламента за управлението;

- 2.5. трансграничното сътрудничество, включително съвместни и хибридни проекти, е доброволна възможност в допълнение към внедряването на възобновяема енергия на национално равнище, предприето за постигане на целите на ЕС за 2030 г. за внедряване на възобновяемата енергия и намаляване на емисиите на парникови газове, включено в националните планове в областта на енергетиката и климата и необходимо за преразглеждане на амбицията за 2030 г.; размерът на планираната национална подкрепа може да се увеличи допълнително чрез разпределените средства по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост;
- 2.6. ускореното внедряване на възобновяема енергия, по-големите инвестиции в научни изследвания и иновации и разширяването на веригата за създаване на стойност, както на национално равнище, така и в проекти за регионално сътрудничество, могат да спомогнат за създаването на силен и конкурентоспособен европейски вътрешен пазар за нововъзникващи офшорни технологии за възобновяема енергия, което би могло да помогне на Европа да разшири и запази глобалната си водеща позиция при тези технологии в промишлен мащаб;
- 2.7. трансграничното сътрудничество по отношение на възобновяемата енергия от офшорни инсталации може да играе важна роля в тези области; по-специално, проектите, финансирани от повече от една държава членка, и проектите, свързани с повече от една държава членка (съвместни и хибридни проекти), биха могли да разгърнат потенциала за широкомащабно внедряване на възобновяема енергия и икономии от мащаба чрез намаляване на системните разходи и пространствените изисквания и чрез улесняване на пазарното и мрежовото интегриране на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, както и на търговията с електроенергия;
- 2.8. като се има предвид принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място, внедряването на възобновяемата енергия може да играе важна роля в секторната интеграция, наред с другото като улесни пряката интеграция на производството на възобновяема енергия в енергийната система чрез електроенергийната мрежа или като допринесе за получаването на водород от възобновяеми източници, по-специално като чрез трансгранично сътрудничество се използва потенциалът на допълнителни офшорни обекти за възобновяема енергия;
- 2.9. използването на съществуващите технологии и разработването на иновативни решения за съхраняване на енергия, включително преобразуването на възобновяема електроенергия във водород, могат да допринесат за по-нататъшното интегриране на възобновяемата енергия от офшорни инсталации и други източници в европейската енергийна система, наред с другото като подпомогнат стабилността и гъвкавостта на мрежата и подобрят икономическата обосновка за производството на възобновяема електроенергия;

- 2.10. реформите за увеличаване на инвестициите в мощности за производство на възобновяема енергия ще допринесат за икономическото възстановяване от пандемията от COVID-19 чрез насърчаване на иновациите, европейските вериги за създаване на стойност, промишления растеж, развитието на екологосъобразна икономика и заетост в целия Съюз, както и на конкурентоспособността на европейските промишлени сектори; регионалното сътрудничество между държавите членки ще бъде важен фактор, за да се гарантира широкото споделяне на тези ползи;
- 2.11. Европейският зелен пакт и Планът във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. предоставят уникална възможност за интегриран подход към политиките и мерките, включително внедряване на възобновяемата енергия на национално равнище и засилено регионално сътрудничество между държавите членки и между регионите в областта на възобновяемата енергия, подходяща регулаторна рамка и правила за държавна помощ, адекватна финансова подкрепа, аспекти, свързани с промишлеността и растежа, социално сближаване и заетост, както и научни изследвания и иновации;
- 2.12. международното сътрудничество играе все по-голяма роля при внедряването на възобновяемата енергия от офшорни инсталации и може да бъде улеснено, наред с другото, от Международната агенция по енергетика, която предоставя задълбочен анализ на техническия потенциал и икономическите възможности, както и от Международната агенция за възобновяема енергия (IRENA) и нейната рамка за сътрудничество в областта на възобновяемата енергия от офшорни инсталации чрез обединяване на държавите, за да се набележат области за международно сътрудничество и да се ускори внедряването на възобновяемата енергия от офшорни инсталации;

3. ПРЕДВИД ГЕОГРАФСКИТЕ РАЗЛИЧИЯ В СЪЮЗА И РАЗЛИЧНАТА ТЕХНОЛОГИЧНА ЗРЯЛОСТ НА ЕНЕРГИЯТА ОТ РАЗЛИЧНИ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ, ОТЧИТА, ЧЕ:

- 3.1. разходите за внедряване на възобновяема енергия, по-специално на по-слабо развити пазари и за по-незрели технологии (включително офшорни технологии като плаващи ветроенергийни и плаващи фотоволтаични и офшорни ветроенергийни инсталации при арктически условия) и необходимите свързани с тях технологии, трябва да бъдат допълнително намалени;
- 3.2. научните изследвания, иновациите и демонстрационните дейности за по-незрелите офшорни технологии на ЕС за възобновяема енергия, както и развитието на веригата на доставки, са от ключово значение за подобряване на тяхната конкурентоспособност и капацитет да стимулират иновациите в световен мащаб;

- 3.3. постигането на баланс по отношение на внедряването на офшорните технологии за възобновяема енергия и другите цели в морското пространство е предизвикателство, а концепциите за многофункционално използване за различни цели и за съвместно използване на различни технологии могат да допринесат за преодоляване на пространствените компромиси и за осигуряване на ползи за околната среда;
- 3.4. широкомащабното внедряване на възобновяема енергия от офшорни инсталации, по-специално ветроенергийни офшорни инсталации, изисква развитие на офшорна и сухоземна мрежа, за което са необходими особено високо обществено одобрение и политическа подкрепа от страна на държавите членки, като същевременно се отчитат решаващите усилия на операторите на преносни системи в това отношение; освен това, безопасната и сигурна експлоатация на мрежата изисква адекватен балансиращ капацитет, например чрез решения за оптимизиране на потреблението или съхранение;
- 3.5. в борбата с изменението на климата много крайбрежни общности и острови са изправени пред предизвикателства, свързани с големия им потенциал за възобновяема енергия, техните екологични и социално-икономически особености, като например морското биологично разнообразие и морския и крайбрежния туризъм, и ролята на островите и на крайбрежните общности в изпълнението на пилотни проекти за възобновяема енергия от по-незрели офшорни инсталации; островите и крайбрежните общности имат специална, водеща роля за декарбонизацията, като се превръщат в лаборатории за пилотни проекти за различни офшорни технологии за възобновяема енергия, с цел увеличаване на диверсификацията на възобновяемите източници и технологии и същевременно повишаване на сигурността на доставките в изолирани системи;

4. В КОНТЕКСТА НА ТРАНСГРАНИЧНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ОТБЕЛЯЗВА, ЧЕ:

- 4.1. съществуват значителни пречки и предизвикателства пред трансграничните проекти за сътрудничество в областта на възобновяемата енергия, които не могат да се преодолеят само чрез двустранни и многостранни междуправителствени споразумения между държавите членки по конкретни проекти;
- 4.2. пречките и предизвикателствата пред трансграничните проекти в областта на възобновяемата енергия включват например:
- по-високи трансакционни разходи поради значителни усилия за политическа, техническа и правна координация и несигурност, включително за първите проекти;

- предизвикателството да се гарантира балансирано разпределение на разходите и ползите между участващите държави членки;
- ограничени средства и финансиране на национално равнище и особено на равнището на Съюза за покриване на недостига на финансиране на национални и трансгранични проекти; по-специално, по отношение на трансграничните проекти е необходимо да се покрие допълнителният недостиг на финансиране, произтичащ, наред с другото, от потенциално небалансирано разпределение на разходите и ползите;
- във връзка с категоризирането на трансграничните преносни линии в рамките на хибридни офшорни енергийни проекти (съчетаващи производство, пренос и търговия) като междусистемни връзки съгласно правилата на ЕС за пазара на електроенергия, предизвикателството да се предотврати значителното съкращаване на електроенергията от офшорни инсталации за производство на възобновяема енергия в рамките на такива хибридни проекти и да се осигури необходимата ефективна мрежа и пазарна интеграция, като същевременно се гарантира справедливо разделяне на разходите и ползите;
- липсата на съответствие на техническите стандарти (например по отношение на светлинните обозначения и маркировките на вятърните турбини или оперативната съвместимост и нивата на напрежение на предавателното оборудване);
- други предизвикателства, произтичащи от свързани с отбраната дейности и използването на морското пространство за други цели;

4.3. съгласуването между морското пространствено планиране и планирането и координацията на офшорните мрежи между държавите членки би могло да се подобри, за да се осигурят условия за ефективно използване на морското пространство и да се улесни разгръщането на национални и трансгранични проекти за производство на енергия от възобновяеми източници в офшорни инсталации;

4.4. планирането на офшорните мрежи често не е свързано в достатъчна степен с връзките на сухоземната мрежа и укрепването на вътрешните инфраструктури;

5. КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД:

5.1. свободата на държавите членки да определят своя енергиен микс в съответствие с член 194 от ДФЕС, националните компетенции за развитието на националните електроенергийни мрежи, включително междусистемните връзки, и националните отговорности за прилагането и регулаторния надзор на правилата на пазара на електроенергия на тяхна територия;

- 5.2. правото на държавите членки да проектират своите национални схеми за подпомагане за електроенергия от възобновяеми източници в съответствие с член 4 от Директива (ЕС) 2019/2001 и без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС, както и правото им да решават до каква степен да подпомагат електроенергията от възобновяеми източници, произведена в друга държава членка, в съответствие с член 5 от Директива (ЕС) 2018/2001;

6. КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД ЕВРОПЕЙСКОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В НАЙ-ОБЩ ПЛАН, ПОДЧЕРТАВА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ:

- 6.1. по-нататъшна интеграция на вътрешния енергиен пазар, също и с оглед да се допринесе за постигането на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката, включително чрез вътрешно и трансгранично развитие на инфраструктурата и повишена взаимосвързаност между държавите членки, наред с другото, посредством политиката в областта на трансевропейските енергийни мрежи, проекти от общ интерес и прилагането на съответното законодателство на ЕС, за да се подпомогне интегрирането на нарастващия обем енергия от възобновяеми източници на европейския пазар на електроенергия и да се улеснят трансграничната търговия и сътрудничество;
- 6.2. намаляване на трансакционните разходи за сключване на двустранни и многостранни междуправителствени споразумения между държавите членки относно трансгранични проекти за енергия от възобновяеми източници чрез предоставяне на набор от варианти за подходящи модели на сътрудничество във връзка с доброволното отваряне на националните схеми за подпомагане, включително на възможност за установяване на съвместна схема за подпомагане, както и „подробен план“, който включва ключови елементи на такива споразумения, за да се подпомогнат държавите членки, включително държавите без излаз на море, в процеса на сътрудничество;
- 6.3. координация между анализа на разходите и ползите и трансграничното разпределение на разходите за трансгранични проекти за енергия от възобновяеми източници, включително съвместни и хибридни проекти за възобновяема енергия от офшорни инсталации, за да бъдат отчетени всички свързани разходи и ползи. Те могат да включват, наред с другото, ползи от целевите равнища на енергията от възобновяеми източници, разходи за подпомагане на енергията от възобновяеми източници, интеграция на пазара, свързване към мрежата (в това число междусистемни връзки) и укрепване и интегриране на мрежата;

- 6.4. подобро и по-ефективно използване на съществуващите фондове на Съюза, за да се улесни осъществяването на трансгранични проекти за възобновяема енергия, както и внедряването на възобновяемата енергия на национално равнище посредством ключови инструменти на Съюза, например новия механизъм за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза, други инструменти на Съюза, като InvestEU и схемите за финансиране на иновативни проекти на Европейската инвестиционна банка, както и Механизма за свързване на Европа (MCE) за периода 2021—2027 г., чиято нова линия за финансиране е предназначена специално за такива проекти; по-специално, бърза оперативност и достатъчна ликвидност от съществуващи източници на функцията за благоприятна рамка на механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза за подпомагане на проекти за възобновяема енергия и засилване на регионалното сътрудничество чрез преодоляване на недостига на финансиране в съвместни проекти, който произтича, наред с другото, от небалансирано разпределение на разходите и ползите между държавите членки;
- 6.5. преразгледана рамка за държавна помощ за подпомагане на енергията от възобновяеми източници, която е в съответствие с директивите и регламентите от пакета за чиста енергия и Европейския зелен пакт и която улеснява постигането на целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. в контекста на Плана на ЕС във връзка с целта в областта на климата и целта за неутрален по отношение на климата Европейски съюз до 2050 г. и по този начин подкрепя внедряването на енергията от възобновяеми източници, гарантира сигурност за инвеститорите и обществено одобрение на необходимата подкрепа, създава условия за насърчаване на научните изследвания, иновациите и широкомащабни демонстрационни дейности във връзка с нововъзникващи и иновативни технологии;
- 6.6. инвестиции в научни изследвания и иновации на равнището на Съюза и на национално равнище въз основа на общоевропейска програма за научни изследвания и иновации като разработената в рамките на Европейския стратегически план за енергийните технологии (план SET), която да бъде актуализирана, за да отразява амбицията на Европейския зелен пакт и ролята на енергията от възобновяеми източници в него, чрез поканата за представяне на предложения по линия на Европейския зелен пакт в рамките на „Хоризонт 2020“ и предстоящите работни програми по „Хоризонт Европа“ за 2021 г. и 2022 г.;
- 6.7 подпомагане на процеса на декарбонизация в електроенергийни периферно разположени системи, които са в неравностойно положение, изолирани или островни, например на остров или в най-отдалечените региони, включително изолирани крайбрежни райони, които ще извлекат ползи от внедряването на различни офшорни технологии чрез проектиране на целева подкрепа, отчитаща специфичното им положение.

7. ПО-СПЕЦИАЛНО ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЕКТИТЕ ЗА ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ ОТ ОФШОРНИ ИНСТАЛАЦИИ, ПОДЧЕРТАВА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ:

- 7.1. всеобхватен подход, който създава възможности за това националното и трансграничното внедряване на офшорни проекти за възобновяема енергия и офшорни технологични вериги за създаване на стойност да допринесе за дългосрочна визия, хармонизираща технологичните, социално-икономическите и екологичните фактори с амбициите на Съюза в областта на климата, по-специално чрез инструменти, които подпомагат възобновяемата енергия от всякакви офшорни инсталации и обхващат разнообразната география на Съюза, включително всички морски региони;
- 7.2. използване на съществуващите форуми и проучване на възможностите за засилена координация между държавите членки в областта на морското пространствено планиране в различните европейски морски басейни и съответните зони на Атлантическия океан, за да се даде възможност за ефективно и устойчиво използване на морското пространство, без да се засягат националните отговорности; цялостен и всеобхватен подход към използването и управлението на морското пространство, като се отчитат националните морски пространствени планове и се насърчават възможностите за многофункционално използване, по-специално за да се гарантира екологична защита на морската екосистема и обществено одобрение, както и да се улесни паралелното използване на морското пространство за различни цели, за да се осигури съгласуваност с други имащи отношение политики на Съюза, например стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за периода до 2030 г. и общата политика в областта на рибарството;
- 7.3. активизиране на научните изследвания с цел повишаване на знанията за морската среда и миграцията на птиците и засилване на сътрудничеството между държавите членки по тези теми чрез обмен на данни, добри практики и опит;
- 7.4. проучване на възможностите за по-добра координация между морското пространствено планиране и планирането на офшорните мрежи на европейско, регионално и национално равнище, включително свързването на сушата на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, без да се засягат националните отговорности и права, за да се улесни широкомащабното внедряване на възобновяемата енергия в целия Съюз;

- 7.5. интегрирано национално планиране на офшорната и сухоземната мрежа, както и по-добра координация между държавите членки, по-специално по отношение на дългосрочното планиране на офшорните мрежи и при необходимост съгласно одобрението на съответната държава членка, включително укрепване на вътрешните инфраструктури, които са от съществено значение за разходоефективното внедряване на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, като се отчитат различните обстоятелства в държавите членки; в този контекст също така да се подобри регионалната координация между инфраструктурното планиране на различните енергоносители, за да се улесни транспортирането на възобновяем водород от офшорни възобновяеми източници на електроенергия;
- 7.6. по-задълбочено разбиране и по-задълбочен анализ на предизвикателствата по отношение на преносните линии в рамките на хибридни проекти като цяло, и по-специално по отношение на множеството последици от категоризирането на тези трансгранични преносни линии като междусистемни връзки съгласно действащите правила на ЕС за пазара на електроенергия и на възможните концепции за пазарни договорености;
- 7.7. на тази основа, решение по отношение на пазарните договорености за електроенергия на равнището на Съюза, което позволява бързото реализиране на съвместни и хибридни проекти за енергия от офшорни инсталации и гарантира ефективното използване на мрежата и пазарните ресурси, както и ефективната мрежова и пазарна интеграция на възобновяемата електроенергия от офшорни инсталации; в този контекст е необходимо също да се обърне внимание на разпределителния ефект върху разходите и ползите за пазарните участници и държавите членки, последиците за националните схеми за подпомагане на възобновяемата енергия и правната несигурност, за да се създаде възможност за ефективни инвестиции във възобновяемата енергия от офшорни инсталации; всяко решение следва да гарантира сигурното и икономически ефективно функциониране на електроенергийната система;
- 7.8. активизиране на научните изследвания и инвестициите в целия Съюз и координирането им между държавите членки в контекста на енергията от възобновяеми източници от офшорни инсталации, включително по-незрели технологии, например плаващи офшорни ветроенергийни инсталации, както и офшорни ветроенергийни инсталации в арктически условия, плаващи инсталации за слънчева енергия, енергия от вълните, теченията и приливите и отливите, с цел намаляване на разходите за технологии и подпомагане на тяхното внедряване, както и демонстрация на ключови мрежови технологии, необходими за интегрирана система за възобновяемата енергия от офшорни инсталации;

7.9. проучване на възможностите за по-добро съгласуване между техническите стандарти и спецификациите на компонентите, включени в производството и преноса на вятърна енергия от офшорни инсталации (фиксираны или плаващи), за да се улесни разрастването на разширената паневропейска верига на доставки. Това привеждане в съответствие може да включва и компоненти на други технологии за океанска енергия, а именно приливите и отливите и вълните, доколкото е възможно, допринасяйки за намаляване на разходите в тези сектори;

8. **ПРИВЕТСТВА СТРАТЕГИЯТА НА КОМИСИЯТА ЗА ВЪЗОБНОВЯЕМАТА ЕНЕРГИЯ ОТ ИЗТОЧНИЦИ В МОРЕТО** като важна основа за дискусии с

държавите членки и по-нататъшна работа на равнището на Съюза, за да се използва технологичният и физическият потенциал на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, която ще бъде от решаващо значение за постигането на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата за 2030 г. и постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

9. **ПРИЗОВАВА Комисията** да гарантира бързото предприемане на последващи действия във връзка с настоящите заключения и стратегията на Комисията за възобновяемата енергия от източници в морето с оглед на допълнителните усилия, необходими за постигане на целта за неутралност по отношение на климата, като изготви в тясно сътрудничество с държавите членки предложение за „благоприятна рамка“ на равнището на Съюза за трансгранични и други значими национални проекти за възобновяема енергия, която да отговаря на нуждите, набелязани в точки 6 и 7, и да включва, наред с другото:

9.1. насоки за сключване на двустранни и многостранни междуправителствени споразумения между държавите членки относно трансгранични проекти за възобновяема енергия, включително подробен план за такива споразумения, насоки за съответните модели на сътрудничество по отношение на доброволното отваряне на националните схеми за подпомагане, включително съвместни търгове и съвместни схеми за подпомагане, както и насоки за анализа на разходите и ползите и за трансграничното разпределение на разходите при трансгранични проекти и координирането на тези два процеса;

9.2. преглед на съответните инструменти на ЕС за финансиране заедно с предложение за подобро и по-ефективно използване на съществуващите фондове на Съюза чрез ключови инструменти на Съюза, за да се улесни реализирането на трансгранични и национални проекти за възобновяема енергия чрез привеждане в действие на финансирането по съответните инструменти на равнището на Съюза, по-специално функцията за благоприятна рамка на механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза, въз основа на Европейския план за възстановяване;

- 9.3. насоки относно възможностите за подобряване и повишаване координацията между държавите членки при морското пространствено планиране и планирането на офшорните мрежи, включително относно развитието на сухоземната мрежа и свързването на възобновяемата енергия от офшорни инсталации, както и относно техническите стандарти;
- 9.4. по отношение на хибридните офшорни енергийни проекти — по-цялостен и задълбочен анализ на последиците и концепциите, както е посочено в точка 7.6, който наред с другото да бъде включен в оценка на въздействието, отнасяща се само за съответните разпоредби на законодателството на ЕС, и на възможностите за адаптиране само на тези разпоредби за такива хибридни проекти, при наличието на солидна правна инвестиционна рамка, за да се осигурят както функционирането на вътрешния пазар, така и условията за производство и интегриране на електроенергия с оглед на улесняването на инвестициите, необходими за постигане на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката; междувременно изготвяне на оценка на възможностите за улесняване на бързото реализиране на хибридни проекти и на достатъчна гъвкавост за тестване на различни и иновативни варианти и изготвяне на предложение, на базата на този анализ и на опита с хибридни проекти, за дългосрочно решение въз основа на елементите, посочени в точка 7.7;
- 9.5. подкрепа за научните изследвания и иновациите в областта на технологиите за производство на възобновяема енергия и мрежовите технологии, както и технологиите за интегриране на мрежите, включително за съхранение, в работните програми на „Хоризонт Европа“ за 2021 г. и 2022 г., включително специални покани за представяне на предложения, които отчитат технологичните и географските особености на всички държави членки, и активизиране на научните изследвания относно кумулативното въздействие върху морската среда и миграцията на птиците и кръговостта при проектирането, както и актуализиране на плана SET, за да се отрази значението на възобновяемата енергия, по-специално от офшорни инсталации, и да се улесни засиленото сътрудничество и обмен между държавите членки по тези въпроси.
- 9.6 улесняване на създаването на Европейски форум за възобновяема енергия от офшорни инсталации, който ще обедини държавите членки, регулаторните органи и съответните заинтересовани страни с цел насърчаване на регионалното сътрудничество и обмена на най-добри практики в областта на възобновяемата енергия от офшорни инсталации.